

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1186

гр. София, 15.12.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 2-РИ НАКАЗАТЕЛЕН, в закрито заседание на петнадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Калин Калпакчиев
Членове: Весислава Иванова
Величка Цанова

като разгледа докладваното от Калин Калпакчиев Въззивно частно наказателно дело № 20221000601334 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 341, ал. 2, вр. с чл. 249, ал. 3, вр. с чл. 248, ал. 1, т. 3 НПК.

Постъпила са частни жалби от защитниците на подсъдимите К. Ж., П. Б., Н. М., А. Б. и В. К. против определение на СГС, НО, 8. състав от 15.11.2022 г., постановено в разпоредително заседание, с което е оставено без уважение искането на защитниците за прекратяване на съдебното производство по н.о.х.д. № 3013/2022 г. и е оставено без уважение искането на защитника на подсъдимия А. Б. за отмяна на взетите обезпечителни мерки – запори и възбрани, наложени за обезпечаване на наказанието конфискация.

В жалбата на адвокат В. Т. В. – защитник на подсъдимия Ж., се твърди, че: в досъдебното производство са допуснати съществени отстраними нарушения на процесуалните правила, които водят до невъзможност подсъдимият да разбере обвинението и да упражни активно защитата си срещу него; че в обвинителния акт липсват факти по елементите на фактическия състав на престъплението по чл. 321 НК; че в обвинителния акт има противоречие между обстоятелствена част и диспозитив за всички деяния по чл. 353в НК, тъй като датата на помагаческата дейност, изразена в намиране на контрагенти, е по-ранна от датата, на която се твърди, че е извършено самото деяние от Ж., действащ като подбудител и помагач; че има противоречие кога точно е ставало намирането на контрагенти; че това противоречие се наблюдава за всички деяния, включени в периода на продължаваното престъпление, като се дава пример с деянието по пункт 25 от обвинителния акт, за което датата на деянието в диспозитива, включително и намирането на контрагенти е 16.03.2017 г., а на стр. 68-72 от обвинителния акт се описва твърдяна дейност на К. Ж. по намиране на контрагенти, но тя е за период, предхождащ значително датата 16.03.2017 г.; че в обстоятелствената част на акта е вписано, че „Ж. убедил К. да не осъществява контрол върху дейностите по транспортиране и оползотворяване на опасния отпадък“, но не се излагат факти за тази декларация – няма факти за това в какво се състои този контрол, как и

кога е трябвало да го осъществи К., а не го е сторил; че по пункт 69 в обстоятелствената част на акта липсват факти за времето и мястото на извършване на деянието – стр. 144 – 146 от обвинителния акт, за което в диспозитива пише, че е извършено на 25.11.2017 г.; че по този пункт е налице и противоречие относно мястото на деянието – в обстоятелствената част се твърди, че е гр. Костенец, а в диспозитива – гр. София; че в пунктове 3 – 69 от обвинителния акт липсват факти за квалифициращите обстоятелства – опасността от немаловажни вредни последици за околната среда и опасността за здравето на хората; че в първоинстанционното определение липсва отговор на доводите на защитата по въпроса за допуснатите съществени процесуални нарушения на досъдебното производство. В жалбата се отправя искане за отмяна на определението от разпоредително заседание от 15.11.2022 г. по н.о.х.д. № 3013/2022 г. на СГС, НО, 8. състав и за връщане на делото на прокурора за отстраняване на допуснатите с обвинителния акт съществени нарушения на процесуалните правила, водещи до ограничаване на процесуалните права на К. Ж..

В жалбата на адвокат Л., защитник на подсъдимия П. Б., се твърди: че обвинителният акт не отговаря на изискванията на чл. 246 НПК, което затруднява защитата срещу така формулираните обвинения; че първоинстанционният съд не е отговорил на доводите на защитата за недостатъци на обвинителния акт, поради които актът му е немотивиран; че не става ясно в обвинителния акт от фактическа страна, защо П. Б. е обвинен в длъжностното му качество на член на Съвета на директорите на „Монбат“ АД, въпреки че дейността на това дружество не е спомената за свързана с осъществяване на инкриминираните деяния, включително и на това по чл. 321 НК. В жалбата се отправя искане за отмяна на атакуваното определение, за прекратяване на съдебното производство и за връщане на делото на прокурора.

В жалбата на адвокат Х. Б. – защитник на подсъдимите Н. М. и И. Х., се поддържа: че определението на първата инстанция не съдържа мотиви, даващи отговор на възраженията на защитата на М. и Х.; че липсват в обвинителния акт фактически твърдения за връзката между длъжностното качество на М. като управител на „Рисайклинг къмпани“ ЕООД и деянието по чл. 321 НК; че не е посочено по какъв начин е постигнато и изразено съгласието на М. да стане член на организираната престъпна група; че са налице множество празноти в обстоятелствената част на обвинителния акт по отношение на дружествата, свързани с М.; че не е ясно защо обвинението приема, че под давлением на М. Е. станал член на организираната престъпна група през месец февруари 2017 г.; че не е уточнено в обвинителния акт защо се приема, че Х. е действала умишлено при съставяне на протокол от 28.11.2019 г., а умисъл липсвал при съставяне на документи при предходни и следващи тази дата проверки. С жалбата се отправя искане за отмяна на определението, за прекратяване на съдебното производство и връщане на делото на прокуратурата.

В жалбата на адвокат И. В. – защитник на подсъдимия А. Б., се поддържа: че първоинстанционният съд не е отговорил на доводите на защитата на А. Б. за допуснати съществени процесуални нарушения на досъдебното производство; че прокуратурата е измислила срещи между А. Б. и К. Ж. в период, в който двамата не са се познавали; че за

защитата е важно да се посочи в обвинителния акт поне в минимален обем къде, кога и по какъв начин са били провеждани тези срещи и разговори между двамата подсъдими; че първият съд не е обсъдил и празнотите в обстоятелствената част на обвинителния акт, касаещи фактите за обвинението за данъчно престъпление. В жалбата се отправя искане за цялостна отмяна на поставените спрямо имуществото на подсъдимия А. Б. обезпечителни мерки. Според защитата тези мерки са наложени по повод обвинението за данъчно престъпление, което е измислено, именно с цел налагането на заповори и възбрани на имущество на А. Б. за около 20 милиона евро, при положение, че предмета на обвинението са данъчни задължения за няколко хиляди лева. Искане за отмяна на определението в частта за отказа за прекратяване на съдебното производство и в частта за отказа за отмяна на обезпечителните мерки, като се настоява да прекратяване на съдебното производство по делото и за цялостна отмяна на наложените обезпечителни мерки върху имуществото на А. Б..

В жалбата на адвокат Д. Б., защитник на подсъдимия В. К., се твърди: че са допуснати нарушения на досъдебното производство при събиране на доказателствата – не са били разпитани исканите от защитата свидетели; че обвинителният акт не очертава състава на престъплението, а в определението на първия съд липсват конкретни мотиви. Отправя се искане за отмяна на определението и за връщане на делото на досъдебната фаза.

Софийският апелативен съд, като взе предвид частните жалби и съобрази изтъкнатите в тях съображения, и материалите по делото, намира за установено следното:

1. По допустимостта на подадените частни жалби:

1. Съдебното производство по н.о.х.д. № 3013/2022 г. по описа на СГС, НО, 8. състав е образувано на 8.04.2022 г. с внасяне в съда на обвинителния акт. Първоначално делото под № 1256/2022 г. е било разпределено за разглеждане на 18. наказателен състав, в Специализирания наказателен съд, а впоследствие след преустановяване съществуването на съда, делото е било преразпределено на 8. първоинстанционен наказателен състав в Софийски градски съд.

2. С разпореждане на съдията-докладчик от 17.10.2022 г. е прието, че делото е подсъдно на СГС и е насрочено разпоредително заседание.

3. На 3.11.2022 г. е проведено разпоредително съдебно заседание, в което страните са взели отношение по предпоставките, визирани в разпоредбата на чл. 248, ал. 1 НПК за провеждане на съдебното производство по делото. Подсъдимите К. Ж., А. Б., П. Б., Н. М., В. К. и И. Х., и техните защитници, са отправили искане за прекратяване на съдебното производство и за връщане на делото на прокурора, тъй като на досъдебното производство били допуснати съществени и отстраними процесуални нарушения. В подкрепа на искането си защитниците излагат подробни съображения и аргументи, които обосновават тезата им, че в

обвинителния акт са допуснати фактически неясноти и грешки, които водят до непълноценност на обвинението.

Съдът е приел искането на защитата за неоснователно с определение, обявено в съдебно заседание на 15.11.2022 г.

4. При така описаното процесуално развитие на делото за въззивния съд няма съмнение, че постановеното определение подлежи на обжалване по реда на чл. 249, ал. 3 НПК, вр. с чл. 248, ал. 1, т. 3 НПК. Доколко е законосъобразно проведеното распоредително заседание, съответно постановеното определение, този въпрос подлежи на преценка по основателността на жалбите.

II. По основателността на жалбите

Становището на първоинстанционния съд за липса на съществени пороци в досъдебната фаза на процеса е неправилно и незаконосъобразно.

1. За да достигне до този финален извод съставът на Градския съд обобщено е приел:

- че в обвинителния акт подробно и в много голям обем – 624 стр., са изложени твърденията на прокуратурата, които определят предмета на доказване по делото;
- че подробно са описани времето, мястото и начина на извършване на инкриминираните деяния, както и съставомерните признаци от обективна и субективна страна;
- че са изложени подробни факти относно създаването, периода на функциониране, йерархическата структура и връзките между отделните членове и дейността на организираната престъпна група.

2. Отделно от това съставът на Градския съд е приел за неоснователни доводите на защитниците за това:

- че липсват факти в обвинителния акт относно връзката между длъжностното качество на подсъдимия П. Б. и квалифициращото обстоятелство по обвинението по чл. 321, ал. 3 НК, доколкото това било въпрос от съществуването на делото;
- че липсва задължение за прокурора да посочва конкретни факти за проведени срещи и разговори между подсъдимия А. Б. и другите подсъдими във връзка със създаването и функционирането на организираната престъпна група, като в тази част обвинителният акт не страда от непълноти и противоречия;
- че не са налице твърдяните от защитника на подсъдимия Ж. противоречия между обстоятелствена част и диспозитив на обвинителния акт.

3. Съображенията на първоинстанционния съд, изложени в мотивите на определението по чл. 248, ал. 5 НПК – л. 119 от съдебното дело по н.о.х.д. № 3013/2022 г., не съдържат отговор на голяма част от доводите на защитниците, насочени основно срещу конкретно посочени непълноти или противоречия в обвинителния акт. В този смисъл идентичните възражения в жалбите за липса на мотиви в атакуваното определение, са основателни. Доколкото в процедурата по глава 22, чл. 341 и сл. НПК не е предвидена възможност за връщане на делото за ново произнасяне от първия съд, а по аргумент от чл. 345, ал. 2 НПК въззивният съд следва да реши въпросите, които са в предмета на делото по същество, САС ще изложи съображения по поставените от страните спорни въпроси.

4. Първоначално следва да се открие една особеност на внесения в СГС обвинителен акт, която не следва да се квалифицира като съществен недостатък на процесуалния документ, но създава затруднения за страните и за съда за разумното и ефективно организиране на съдебното производство. Обемът на обвинителния акт е в размер на 924 страници, от които обстоятелствената част и диспозитива са изложени на 624 страници. В този значителен и труден за възприемане обем се съдържат множество излишни повторения, които не служат на разумно обоснована цел.

По отношение на някои от подсъдимите в обстоятелствената част на акта освен фактически твърдения за инкриминираните вторични престъпления се описват и диспозитивите на отделните деяния, които след това отново се повтарят и в заключителната част на акта. Например за подсъдимия Ж. – от стр. 67 до стр. 171 се описват фактическите твърдения за 71-те деяния, включени в състава на продължаваното престъпление по чл. 353в, ал. 3 вр. с ал. 1, вр. с чл. 26, ал. 1, вр. с чл. 290, ал. 3 и ал. 4, вр с ал. 1 НК, след това диспозитивите за същите 71 деяния се описват от стр. 172 до стр. 217 от собствената номерация на обвинителния акт и се повтарят отново от стр. 469 до стр. 515. За подсъдимия М. по същия начин – от стр. 270 до стр. 314 се описват фактическите твърдения за 34-те деяние, включени в състава на продължаваното престъпление по чл. 353в, ал. 3 вр. с ал. 1, вр. с чл. 26, ал. 1, вр. с чл. 290, ал. 3 и ал. 4, вр с ал. 1 НК, след това диспозитивите за същите 34 деяние се описват от стр. 315 до стр. 336 от собствената номерация на обвинителния акт и се повтарят от стр. 529 до стр. 549. Двукратното изписване на диспозитивите се наблюдава и за подсъдимите А. Б. и В. К..

Този начин на съставяне на обвинителния акт води до ненужно увеличаване на обема му, което затруднява страните, включително и прокурора, при организиране на защитата на позицията им в съдебното следствие.

5. В жалбите на защитниците на подсъдимите К. Ж., П. Б., Н. М., А. Б. се развиват възражения относно фактическата непълнота на обстоятелствената част на обвинителния акт в частта за въздигнатото им обвинение по чл. 321, ал. 3, пр. 2 и пр. 4, т. 1 и т. 2, вр. с ал.

1 и ал. 2 НК.

В обстоятелствената част на обвинителния акт фактите за образуването, структурата, ръководството и участието на подсъдимите К. Ж., А. Б., Н. М., П. Б., В. К. в организираната престъпна група са изложени от л. 4 до 10 от съдебното дело по н.о.х.д. № 3031/22 г. на СГС, НО, 8. състав.

Последователно са описани фактите за създаването, представителството и органите на управление на дружествата „Монбат“ АД и „Монбат Рисайклинг“ ЕАД; за длъжностното качество на А. Б. като изпълнителен член на Съвета на директорите на „Монбат“ АД и за периода 30.07.2009 г. до 30.07.2019 г. като член на Съвета на директорите на „Монбат Рисайклинг“ ЕАД; за длъжностното качество на П. Б. като член на съвета на директорите на „Монбат“ АД; за длъжностно качество на св. В. Б. като изпълнителен директор на „Монбат Рисайклинг“ ЕАД; за дейността на „Монбат Рисайклинг“ ЕАД, свързана с преработване на отпадъци; за длъжностното качество на К. Ж. като заместник-министър на околната среда и водите и съответните му ресорни правомощия, делегирани от министъра; за дейността на „Глобъл ресайклинг“ ЕООД и за длъжностното качество на подсъдимия В. К..

Съставът на чл. 321, ал. 1 и ал. 2 НК криминализира образуването, ръководенето и участието в организирана престъпна група, а квалифицираният състав на ал. 3 предвижда по-тежка отговорност тогава, когато групата е създадена с користна цел, или с цел да се извършват определен вид престъпления или в нея участва длъжностно лице. Следователно минимално необходимо е в обстоятелствената част на обвинителния акт да се опишат факти за образуването и ръководенето на престъпната група, факти за участието на всеки един от членовете на групата, както и фактически твърдения за квалифициращите признаци по ал. 3 на чл. 321 НК.

В обстоятелствата на обвинителния акт – л. 6 от съдебното дело, са изложени обобщени факти за познанството между подсъдимите Ж. и К. и за дейността на „Глобал Ресайклинг“ ЕООД; на л. 7 се твърди, че двамата подсъдими А. Б. и П. Б. се запознали с подсъдимия Ж. по повод на служебните си функции.

Не става фактологично ясно, поне приблизително, времето на това запознанство, както и как е взето решението за образуване на организираната престъпна група. В тази част е налице смислово противоречие и неяснота, доколкото се твърди най-общо, че А. Б. и П. Б. се запознали с Ж., а в следващото изречение се въвежда твърдението, че подсъдимият Ж. предложил на подсъдимия А. Б. да започнат съвместна дейност между „Глобал Ресайклинг“ ЕООД и дружествата от групата на „Монбат“ АД. Участието на подсъдимия П. Б. в тази първоначална дейност по сформирание на групата се свежда до даден съвет на брат му – подсъдимия А. Б., да приеме това предложение, без да се уточнява какво фактическо значение има познанството на П. Б. с подсъдимия Ж., съответно каква е фактическата връзка на длъжностно качество на П. Б. като член на Съвета на директорите на „Монбат“ АД и участието му в инкриминираната организирана престъпна група.

Липсват ясни и недвусмислени фактически твърдения за това как и между кои лица е взето

решението за образуване на организираната престъпна група – доколкото освен общата уговорка между Ж. и А. Б. за сътрудничество между „Глобал Ресайклинг“ ЕООД и дружествата от групата на „Монбат“ АД, се споменават даденият съвет от П. Б. на брат му А. Б. да приеме това сътрудничество, както и познанството между К. и Ж. и стриктното изпълняване от страна на св. Б. на указанията на подсъдимия А. Б.. След така описаните факти в края на л. 7 от съдебното дело се обобщава, че по този начин през месец март 2016 г. била създадена организирана престъпна група, ръководена от Ж. и А. Б. и с участието на П. Б., В. К. и В. Б..

При този начин на описание на съставомерните факти липсват конкретни фактически твърдения за това как подсъдимите П. Б., В. К. и В. Б. са изразили воля и съгласие за участие в организираната престъпна група, съответно с кои свои конкретни фактически действия подсъдимите Ж. и А. Б. са осъществили образуването, съответно са поели ръководната роля на престъпното сдружение.

Идентично е положението с участието на подсъдимия М. в организираната престъпна група – на л. 8 от съдебното дело се излагат твърдения, че подсъдимите А. Б. и П. Б. взели решение да включат в престъпното сдружение подсъдимия Н. М., но освен, че се твърди, че той станал участник в организираната престъпна група през януари 2017 г., не се уточнява изразената от него воля и съгласие за включване в групата и как това конкретно се е случило.

По отношение на свидетеля Е. се твърди, че подсъдимият М. му предложил да бъде вписан като управител на дружества, които щели да вземат отпадъка от заводите на подсъдимите А. Б. и П. Б., без да се уточняват тези заводи. Със съгласието на св. Е. да бъде вписан като управител на неконкретизираните дружества се приема, че той бил привлечен от подсъдимия М. за участие в организираната престъпна група през февруари 2017 г. Всъщност твърдение, че св. Е. е изразил съгласие за участие в организираната престъпна група не се съдържа в обвинителния акт, а след това се описват срещи между свидетеля и подсъдимите А. Б. и П. Б. и подсъдимия К., които фактически следват твърдението за включването му в групата.

След това в обвинителния акт – л. 10 – л. 36 от съдебното дело или стр. 15 – стр. 67 от собствената номерация на акта, се излагат фактически констатации за дейността на организираната престъпна група в различни райони на страната. Според нормата на чл. 321 НК престъплението в основния и квалифицирания му състав е формално и не включва съставомерни вреди, вредни последици или друг резултат – в този смисъл описанието на дейността на групата представлява ненужно обобщение на т.нар. вторични престъпления, които се инкриминират в следващите страници на обвинителния акт.

В обобщение описаните непълноти при изложение на фактите за инкриминираното на подсъдимите К. Ж., А. Б., П. Б., В. К. и Н. М. престъпление по чл. 321, ал. 3, пр. 2 и пр. 4, т. 1 и т. 2, вр. с ал. 1 и ал. 2 НК представляват недостатък на обвинителния акт по смисъла на чл. 246, ал. 2 НПК и водят до нарушение на правото на подсъдимите да разберат пълно и ясно фактическата основа на обвинението, срещу което да организират пълноценна защита.

Необходимо е конкретно изложение в обстоятелствената част на фактите за действията на подсъдимите Ж. и А. Б., които са довели до създаване и ръководство на организираната престъпна група, както и фактите, които обосновават волята и съгласието за лично участие на подсъдимите П. Б., М., К., свидетелите Б., С. и Е. в създадената група.

6. По отношение на обвинението срещу подсъдимите Ж. и М. по чл. 353в, ал. 3 вр. с ал. 1, вр. с чл. 26, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 3 и ал. 4, вр с ал. 1 НК.

За двамата подсъдими е подходящо да се обсъдят съвместно фактите по възведените им обвинения, доколкото в обстоятелствената част на обвинителния акт са допуснати идентични нарушения при описания на релевантната фактология.

7. Обвинението срещу Ж. е за това, че умишлено подбудил и улеснил подсъдимия К. да извърши престъпление по чл. 353в, ал. 3 вр. с ал. 1, вр. с чл. 26, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2 вр с ал. 1. НК. В периода на продължаваното престъпление на включени 71 отделни деяния, като за всеки един пункт в заключителната (диспозитивна част на акта) се описва, че на съответната инкриминирана дата за транспортиране на отпадъците подсъдимият Ж. е улеснил подсъдимия К. чрез намиране на контрагенти по договори за третиране на отпадъци. В обстоятелствената част на акта помагаческата дейност на Ж., изразена в намиране на контрагенти е описана във времеви период, който е извън инкриминирания. При описание на диспозитивите за пункт първи – стр. 174 и стр. 471 от акта, е записано, че Ж. улеснил К. чрез намиране на контрагенти на 25.04.2016 г., а в обстоятелствената част на процесуалния документ – стр. 73, са описани действията на двамата подсъдими от същата дата, но лисват инкриминираните с диспозитива срещу Ж. намиране на контрагенти.

Същевременно на стр. 71-72 от акта се описват действия на подсъдимия Ж., с които той улеснил подсъдимия К. с осигуряване контрагенти по договори за третиране на опасни отпадъци, като използвал контактите и влиянието си. Конкретно се твърди, че с помощта на Ж. подсъдимият К. сключил договори между „Глобал Ресайклинг“ ЕООД и дружествата: „Колхида метал“ АД – договор от 5.01.2016 г.; „Тракия Глас България“ ЕАД – договори от 23.06.2016 г. и 11.10.2016 г. и анекс от 10.10.2017 г.; „Пашабахче България“ ЕАД – договори от 23.06.2016 г., 11.10.2016 г. и 24.01.2018 г.; „Енерсис“ АД – договор от 26.06.2016 г.; „Ел Бат“ АД – договори от 12.08.2016 и 3.08.2016 г.; „Монбат Рисайклинг“ ЕАД – договори от 11.10.2016 г., 17.08.2016 г. и 13.02.2017 г.

В този смисъл намирането на контрагенти от Ж. при сключване на договора с „Колхида метал“ АД от 5.01.2016 г. е инкриминирано като помагаческа дейност в обстоятелствената част на акта, но в противоречие с това, в диспозитива се твърди, че помагаческата дейност, включително и тази – намирането на контрагенти, е извършена на 25.04.2016 г. Идентично противоречие е илюстрирано от защита на подсъдимия Ж. за деянието по пункт 25 от обвинителния акт – както в жалбата, така и в съдебните прения на разпоредителното заседание.

Подобно е положението и при останалите пунктовете на обвинението срещу Ж. по 353в, ал. 3 вр. с ал. 1, вр. с чл. 26, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 3 и ал. 4 вр с ал. 1 НК – част от помагаческата му дейност – намиране на контрагенти е инкриминирана в диспозитивите, но в обстоятелствената част не се спомена за отделните пунктове, а общо на стр. 70-72 от акта се описва негово поведение за намиране на дружества-контрагенти, с които подсъдимия К. да сключва договори, което времево не съвпада с датите на извършване на отделните деяния, включени в периода на продължаваното престъпление.

Основателно е възражението на защитата на подсъдимия Ж. за неяснота на обстоятелствената част на акта по отношение на инкриминираната за всяко едно от 71-те деяния помагаческа дейност, състояща се това, че „Ж. убедил К. да не осъществява контрол върху дейностите по транспортиране и оползотворяване на опасния отпадък.“ В този смисъл липсват конкретни фактически твърдения за това в какво е следвало да се изрази контролът, който К. е следвало да осъществява, защото при бездействие винаги следва да се опише в какво се състои дължимото действие.

Идентично с посоченото в предходното изречение е и нарушението при обвинението за извършителство по 353в, ал. 3 вр. с ал. 1, вр. с чл. 26, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2 вр с ал. 1 НК срещу подсъдимия К..

Основателно е възражението на защитата на подсъдимия Ж. за това, че за деянието по пункт 69 в обстоятелствената част на обвинителния акт липсват факти за времето и мястото на извършване на деянието – стр. 144 – стр.146 от обвинителния акт, за което в диспозитива се твърди, че е извършено на 25.11.2017 г. Налице е и соченото от защитата противоречие относно мястото на извършване на деянието – гр. София или гр. Костенец.

Основателно е и възражението на защитата на Ж. за непълнота на обвинителния акт по отношение на съставомерен признак от обективната страна на престъплението по чл. 353в, ал. 3 вр. с ал. 1, вр. с чл. 26, ал. 1 НК – квалифициращите признаци – създадената опасност за живота и здравето на друго (по пунктове от 3 до 19, от 23 до 25, от 27 до 59 и от 64 до 67); създадената опасност за причиняване на немаловажни вреди за околната среда – деянията по пунктове от 3 до 18, от 23 до 25 и от 27 до 69.

При престъпните състави, свързани със създаване на опасност от причиняване на вреди, описанието на конкретните факти, които обосновават опасността следва да бъдат мотивирани в обстоятелствената част на акт. Позоваването на заключенията на химико-екологичната експертиза без да се сочат конкретни факти, не е достатъчно за попълване на обвинителния акт със задължителните съставомерни факти, които са включени в предмета на доказване по делото. Заключение на експертизата е способ за доказване, при който може да се достигне до установяване на нови фактически положения с доказателствено значение. Правомощие на ръководно-решаващия орган е да даде оценка на доказателствения способ и да посочи конкретно кои факти приема за установени въз основа на заключението на експертизата. Самото позоваване на експертизата не е достатъчно, необходима е правно-

оценъчната дейност на прокурора, която да намери отражение в обстоятелствената част на обвинителния акт.

За сравнение в обстоятелствената част на обвинителния акт конкретно са описани причинените немаловажни вреди на околната среда. По подобен начин следва да се опишат и фактите, обосноваващи създадената опасност за живота и здравето на друго и създадената опасност за причиняване на немаловажни вреди за околната среда в съответните пунктове от обстоятелствената част на обвинителния акт.

Така описаната непълнота на обвинителния акт за фактите по създаване на опасност за здравето на друго и опасност за причиняване на вреда за околната среда чл. 353в, ал. 3 вр. с ал. 1 НК се отнася не само до обвинението срещу Ж., но засяга обвинението срещу подсъдимите К. и М..

8. Подобни са допуснатите нарушения при описание на обстоятелствената и диспозитивна част на обвинението срещу подсъдимия М. по чл. 353в, ал. 3 вр. с ал. 1, вр. с чл. 26, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 3 и ал. 4, вр с ал. 1 НК

Обвинението срещу М. е за това, че умишлено подбудил и улеснил свидетеля А. Е. да извърши престъпление по чл. 353в, ал. 3 вр. с ал. 1, вр. с чл. 26, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2 вр с ал. 1. НК. В периода на продължаваното престъпление на включени 34 отделни деяния, като за всеки един пункт в заключителната (диспозитивна част на акта) се описва, че на съответната инкриминирана дата за транспортиране на отпадъците подсъдимият М. е улеснил свидетеля Е. чрез намиране на контрагенти по договори за третиране на отпадъци. В обстоятелствената част на акта помагаческата дейност на М., изразена в намиране на контрагенти е описана във времеви период, който е извън инкриминирания. При описание на диспозитивите за пункт първи – стр. 315 и стр. 530 от акта, е записано, че М. улеснил Е. чрез намиране на контрагенти на 1.02.2018 г., а в обстоятелствената част на процесуалния документ – стр. 276, са описани действията на подсъдимия и свидетеля от същата дата, но лисват инкриминираните с диспозитива срещу М. факти за намиране на контрагенти.

Същевременно на стр. 271-272 от акта се описват действия на подсъдимия М., с които той улеснил свидетеля Е. с осигуряване контрагенти по договори за третиране на опасни отпадъци, като използвал контактите си. Конкретно се твърди, че с помощта на М. свидетелят Е. сключил договор между „Монбат Рисайклинг“ ЕАД и „Тон Еко“ ЕООД. Твърдението е, че този договор бил сключен на 25.01.2018 г., с анекси към него от 1 и 2 февруари 2018 г.

В този смисъл намирането на контрагенти от М. при сключване на договора с „Монбат Рисайклинг“ ЕАД от 25.01.2018 г. е инкриминирано като помагаческа дейност в обстоятелствената част на акта, но в противоречие с това, в диспозитива се твърди, че помагаческата дейност, включително и тази – намирането на контрагенти, е извършена на 1.02.2018 г.

Подобно е положението и при останалите пунктовете на обвинението срещу М. по 353в, ал.

3 вр. с ал. 1, вр. с чл. 26, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 3 и ал. 4 вр с ал. 1 НК – част от помагаческата му дейност – намиране на контрагенти е инкриминирана в диспозитивите, но в обстоятелствената част не се споменава за отделните пунктове, а общо на стр. 270-275 от акта се описва негово поведение за намиране на дружества-контрагенти, с които свидетеля Е. да сключва договори, което времево не съвпада с датите на извършване на отделните деяния, включени в периода на продължаваното престъпление.

Подобно при обвинението срещу подсъдимия Ж. и при обвинението срещу М. е налице неяснота на обстоятелствената част на акта по отношение на инкриминираната за всяко едно от 34-те деяния помагаческа дейност, състояща се това, че М. убедил Е. да не осъществява контрол върху дейностите по транспортиране и оползотворяване на опасния отпадък. Липсват конкретни фактически твърдения за това в какво е следвало да се изрази контролът, който М. е следвало да осъществява, защото при деяние чрез бездействие винаги следва да се опише в какво се състои дължимото действие.

В обстоятелствената част на обвинителния акт причинените от 34-те деяния немаловажни вреди за околната среда са описани на стр. 313-314. Изложените факти са конкретни и по разбираем начин очертават обвинителната теза за причинения от продължаваното престъпление общ вредоносен резултат.

9. Срещу М. е повдигнато и обвинение по чл. 353в, ал. 3 вр. с ал. 1 вр. с чл. 20, ал. 3 и ал. 4 вр с ал. 1 НК за това, че при условията на продължено престъпление в периода 30.11.2018 г. до 30.12.2019 г. в гр. Плевен, гр. Монтана, Република Сърбия и Република Румъния умишлено подбудил и улеснил свидетеля Е., в качеството му на управител на „Сън Тур“ ЕООД да управлява не по установения в Закона за управление на отпадъците ред общо 2446.9 тона опасни отпадъци, с което причинили немаловажна вреда на околната среда.

За периода на продълженото престъпление – 30.11.2018 – 30.12.2019 г., в заключителната (диспозитивна част на акта) се описва, че подсъдимият М. е улеснил свидетеля Е. чрез намиране на контрагенти по договори за третиране на отпадъци. В обстоятелствената част на акта помагаческата дейност на М., изразена в намиране на контрагенти е описана във времеви период, който е извън инкриминирания.

На стр. 371-372 от акта се описват действия на подсъдимия М., с които той улеснил свидетеля Е. с осигуряване контрагенти по договори за третиране на опасни отпадъци. Конкретно се твърди, че с помощта на М. свидетелят Е. сключил договор между „Monbat“ PLC Република Сърбия и „Сън Тур“ ЕООД. Твърдението е, че този договор бил сключен на 19.05.2018 г.; на 13.07.2018 г. бил сключен договор между Monbat Resycling SRL и „Сън Тур“ ЕООД.

В този смисъл намирането на контрагенти от М. при сключване на договорите с „Monbat“ PLC Република Сърбия от 19.05.2018 г. и Monbat Resycling SRL от 13.07.2018 г. е инкриминирано като помагаческа дейност в обстоятелствената част на акта, но в противоречие с това, в диспозитива се твърди, че помагаческата дейност, включително и

тази – намирането на контрагенти, е извършена за периода 30.11.2018 г. – 30.12.2019 г. Другите два договора – с „Монбат Рисейклинг“ ЕАД от 1.08.2019 г. и с Piobifera Italiana S.P.A. от 26.07.2019 г., са включени в периода на продълженото престъпление.

Същевременно в обстоятелствената част на обвинителния акт се твърди, че в рамките на продължената престъпна дейтелност са извършени 120 превоза на опасни отпадъци – 80 превоза от Румъния (стр. 377 от обвинителния акт) 8 превоза от Сърбия. Отбелязана е само датата на първите превози от съответната държава, но не и на останалите. Минимално необходимо е в обстоятелствената част на акта да се опишат датите, на които са се осъществили отделните превози на опасни отпадъци. Според обвинението отделните превози не са самостоятелни деяния, въпреки че при идентични обстоятелства срещу М. е повдигнато обвинение за продължавано престъпление за друга част от инкриминираните превозени отпадъци, описани в предходния пункт на определението. Независимо от това индивидуализация на отделните превози е необходимо, за да може обвинението да придобие нужната фактическа пълнота.

10. За да бъде годно процесуално основание да инициира съдебната фаза на наказателния процес, обвинителният акт трябва да съдържа ясна и недвусмислена обвинителна теза, без съществени празноти при описание на инкриминираното престъпление.

11. Според уредбата на разпоредителното заседание предмет на обсъждане е дали на досъдебното производство е допуснато отстранимо съществено нарушение на процесуалните правила, което да е довело до ограничаване на процесуалните права на обвиняемия. Същевременно в чл. 249, ал. 4, т. 1 неизчерпателно са посочени онези права на обвиняеми, нарушаването или ограничаването, на които води до прекратяване на съдебното производство. Основното право на обвиняемия е да научи за какво престъпление е привлечен в това си качество.

При тази нормативна основа следва да се направят следните изводи:

На първо място, съставянето на обвинителния акт е част от досъдебната фаза на наказателния процес. Изготвянето на обвинителния акт е част от процесуалния стадий „Действия на прокурора след завършване на разследването“, който е съставна част от досъдебната фаза на процеса.

На второ място, според чл. 127 от Конституцията на Република България и ТР № 2/2002 г. на ОСНК на ВКС, прокуратурата привлича към отговорност лицата, които са извършили престъпления с внасянето на обвинителния акт в съда, а постановленията за привличане, които се съставят на досъдебното производство, имат подготвителен и работен характер. Основното предназначение на обвинителния акт е, освен повдигане на обвинението, но и очертаване на предмета на доказване, и в този смисъл има основна роля за информиране на подсъдимия за фактическите и правни рамки на обвинението.

Като се имат предвид посочените аргументи САС счита, че допуснатите фактически непълноти и противоречия при съставяне на обвинителния акт представляват съществено и отстранимо нарушение на процесуалните правила, допуснато на досъдебното производство, който засяга основното процесуално право на подсъдимите да научат за какво престъпление са предадени на съд.

III. По жалбата на защитника на подсъдимия А. Б. за отмяна на наложеното обезпечение на наказанието конфискация по обвинението по чл. 255, ал. 3, вр с ал. 1, т. 2, пр. 1, т. 6 и т. 7 вр с чл. 26, ал. 1 НК.

1. По искане на защитата на подсъдимия А. Б. съдът е приел, че не са налице основания за отмяна на наложените запори и възбрани на имущество, собственост на подсъдимия, служещи за обезпечение на предвиденото наказание конфискация за данъчното престъпление, за което му е повдигнато обвинение. Съдът е отчел значителната фактическа и правна сложност на делото, което предполага по-дълъг период за разглеждането му и оттам опасност подсъдимият да се разпореди с имуществото си, и така да осуети изпълнението на наказанието конфискация при евентуалното му налагане с присъдата; че интересите на фиска следва да имат приоритет, доколкото наложената мярка за процесуална принуда засяга в по-ниска степен правната сфера на подсъдимия.

2. Обезпечителните мерки срещу имуществото на подсъдимия А. Б. са наложени с определение от 18.12.2020 г. на съдия от Специализирания наказателен съд (т. 512 от досъдебното производство). В определението се констатира: че се води досъдебно производство, по което А. Б. е привлечен към наказателна отговорност за престъпление по чл. 255, ал. 3, вр с ал. 1, т. 2, пр. 1, т. 6 и т. 7 вр с чл. 26, ал. 1 НК, за което се предвижда кумулативно наказание конфискация на част или цялото имущество; че е налице обосновано предположение А. Б. да е извършил вмененото му престъпление; че е налице обезпечителна нужда, поради което е наложил запори и възбрани на подробно описано движимо, недвижимо имущество, моторни превозни средства, банкови сметки и дружествени дялове на А. Б.; че не следва да се възбранява молитвен дом, който е за общо ползване, както и недвижимите имоти, които са в съсобственост с брат му П. Б., следва да се възбрани съответната $\frac{1}{2}$ полагаща се част на подсъдимия А. Б..

3. В жалбата срещу определението се поддържа, че обвинението за данъчно престъпление срещу А. Б. е измислено и изфабрикувано от прокуратурата единствено с цел обезпечаване на имущества на подсъдимия за около 20 милиона евро; че заедно с първоначалната висока по размер парична гаранция, обезпечителните мерки са имали за цел единствено упражняване на лична репресия над подсъдимия.

4. Както се приема в ТР №2/2012 г. на ОСНК на ВКС по тълк.д. № 1/2012 г., в производството по допускане на обезпечение по реда на чл. 72 НПК съдът следва да преценява наличието на обосновано предположение за извършено престъпление, а за основателността на искането не е достатъчно наличието на акт за образуване на досъдебното производство за престъпление, за което се предвижда наказание глоба или конфискация. Освен това, при съответното приложение на чл. 391 ГПК в наказателния процес, съдът следва да оцени освен вероятната основателност (обоснованото предположение) на обвинението, а също и доколко без исканите/наложени обезпечителни мерки ще бъде осуетено или затруднено изпълнението на присъдата в частта за съответното обезпечаване наказание – т.нар. обезпечителна нужда.

При извършената въззивна проверка на определението на Градския съд в тази част САС установи, че все още съществуват материалноправните предпоставки за продължаване действието на мярката за процесуална принуда, наложена на имущество, собственост на подсъдимия А. Б. с акт на компетентния първоинстанционен съд от 18.12.2020 г. за обезпечаване на наказанието конфискация, предвидено в чл. 255, ал. 3, вр. с ал. 1 НК.

Съставянето и внасянето на обвинителния акт в съда, с който се повдига обвинение срещу А. Б. за престъпление по чл. 255, ал. 3, вр с ал. 1, т. 2, пр. 1, т. 6 и т. 7 вр с чл. 26, ал. 1 НК, е от значение да обоснове само по-себе си значителна степен на вероятност за основателността на това обвинение. Това е така, защото по дефиниция държавните органи, включително и прокурора, изпълняват служебните си задължения добросъвестно. В този смисъл съставянето на обвинителния акт като резултат от втория стадий на досъдебното производство, се основава на вътрешното убеждение на прокурора, че са събрани необходимите доказателства за разкриване на обективната истина и за повдигане на обвинение пред съда – чл. 246, ал. 1 НПК. Поради това, доводът в жалбата на защитата на подсъдимия А. Б., че това обвинение е „измислено и изфабрикувано“, не може на този етап от развитие наказателното производство да бъде споделен, тъй като не почива на обективни доказателства.

Въпреки, че в рамките на съдебния контрол върху мярката за процесуална принуда, съдът е ограничен в оценката на доказателствата, САС приема, че от показанията на свидетелите Х. Б. (т.21, т. 316 от досъдебното производство), П. Б. (т. 20 от досъдебното производство), А. Г. А. (т. 21, т. 313, т. 316), В. Б. (т. 525 от досъдебното производство, показания дадени по реда на чл. 222 НПК), М. Й. (т.316 от досъдебното производство), заключенията на съдебно-счетоводна и компютърно-техническата експертизи, веществените доказателства и протокол за оглед на веществени доказателства от 18.12.2020 г., може в достатъчна степен на вероятност да се установи, че А. Б. има отношение към така вмененото му данъчно престъпление. Следва да се подчертае, че изводът на съда за наличие на обосновано предположение за авторството на подсъдимия А. Б. за обвинението по чл. 255, ал. 3, вр. с ал. 1 вр с чл. 26, ал. 1 НК е само за целите на настоящото производство по съдебен контрол върху мярката за процесуална принуда. Съдът не се ангажира с окончателна оценка на цитираните по-горе материали, защото в продължаващия процес на допускане, събиране и

оценка на доказателствата, въпросът за авторството, както и останалите обективни и субективни състовомерни признаци на престъплението подлежи на цялостно изследване, а резултатът от предстоящото съдебно следствие не е предрешен.

Следващата предпоставка, която трябва да бъде оценена, е наличието на обезпечителна нужда. Несъмнено такава продължава да съществува, доколкото от една страна, повдигнатото срещу А. Б. обвинение по чл. 255, ал. 3, вр с ал. 1, т. 2, пр. 1, т. 6 и т. 7 вр с чл. 26, ал. 1 НК предвижда наказание конфискация на част или цялото имущество, а от друга страна – необезпечаването на имуществото създава реална опасност за осуетяване изпълнението на това евентуално наложено в бъдеще наказание.

Релевантните фактори, които могат да доведат до пълна или частична отмяна на наложените обезпечителни мерки са продължителността на прилагането им, съответно липсата на пропорционалност между обезпеченото имущество и обезпечаваното наказание. Както и Градският съд правилно е констатирал, периодът от почти две години на наложените ограничения на имуществото на подсъдимия А. Б., не е неразумно дълъг, предвид фактическата и правна сложност на делото и съответната им процесуално активност на ръководно-решаващите органи в наказателното производство.

На следващо място, от данните по делото не се установява, не се твърди и от защитата, че наложените ограничения върху имуществото на подсъдимия А. Б., са свързани с причиняване на непропорционални затруднения за личния му живот, в който случай може да се мисли за съответно отпадане изцяло или отчасти на обезпечителните мерки.

По изложените съображения, САС, НО, 2. състав, прие, че атакуваното определение на СГС, НО, 8. състав от 15.11.2022 г. по н.о.х.д. № 3013/2022 г. в частта по чл. 248, ал. 5, т. 1 НПК, като неправилно и незаконосъобразно, следва да бъде отменено, а съдебното производство по делото следва да бъде прекратено за отстраняване от прокурора на посочените в това определение съществени нарушения на процесуалните правила. В частта за изменение на мярката за неотклонение на подсъдимия А. Б., както и в частта за произнасяне по искането за отмяна на обезпечителните мерки на наказанието конфискация спрямо подсъдимия А. Б., определението следва да бъде потвърдено.

Така мотивиран и на основание чл. 345, във вр.чл. 341, ал. 2 и сл. НПК САС

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение на СГС, НО, 8. състав от 15.11.2022 г., постановено в разпоредително заседание, с което е оставено без уважение искането на защитниците за прекратяване на съдебното производство по н.о.х.д. № 3013/2022 г. и вместо него

ПРЕКРАТЯВА съдебното производство по н.о.х.д. № 3013/2022 г. и връща делото на

прокурора за отстраняване на допуснатите съществени нарушения на процесуалните правила.

ПОТВЪРЖДАВА определение в останалите му части.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____